

**PROGRAM STUDIÓW
od roku akademickiego 2019/2020**

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów:	Historia	
Poziom kształcenia:	pierwszy stopień (licencjackie)	
Profil kształcenia:	ogólnoakademicki	
Forma studiów:	stacjonarne	
Dyscypliny naukowe/artystyczne	liczba ECTS	%
wiodąca (ponad 50% efektów uczenia się)		
historia	180 ECTS	100 %
Wskazanie związku z misją Uczelni i strategią jej rozwoju:	<p>Program kształcenia w pełnej rozciągłości wpisuje się w obowiązującą misję Uczelni i strategię jej rozwoju, którą jest działalność naukowa i dydaktyczna, realizowana poprzez prowadzenie badań naukowych, udostępnianie i upowszechnianie wiedzy, nauczanie akademickie studentów, doktorantów i słuchaczy, prowadzenie działalności popularyzującej wiedzę, współpracę z ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi. Uczelnia, a w jej ramach Instytut, działa w zgodzie z uniwersalnymi zasadami etycznymi i regułami postępowania utrwalonymi w tradycji uniwersytetów europejskich. Zabiega o kształtowanie postaw w warunkach sprzyjających wychowaniu młodzieży akademickiej i samorealizacji jednostki. Troszczy się o poszanowanie wartości akademickich oraz ich rozwijanie w atmosferze wolności i tolerancji.</p>	

	<p>Prowadzi konsekwentną politykę podnoszenia jakości kształcenia. Realizuje swoją misję ze świadomością rangi historycznej, społecznej, ekonomicznej oraz kulturowej Częstochowy i regionu. W ramach Uczelni o tradycjach związanych ze szkolnictwem pedagogicznym, Instytut tworzy bogatą i wszechstronną ofertę dydaktyczną. Odpowiada ponadto na zapotrzebowanie oraz oczekiwania otoczenia społeczno-gospodarczego i podejmuje wyzwania stojące przed współczesnym szkolnictwem wyższym. Rozwijają się w zgodzie z aspiracjami i dążeniami miasta, regionu i kraju, we współpracy z krajowymi i zagranicznymi instytucjami partnerskimi. Realizuje swoją misję odwołując się do osoby i ideałów swego Patrona i do symbolizowanych przez jego działalność uniwersalnych wartości etycznych. Postać Jana Długosza, wybitnego kronikarza, historyka, dyplomaty, a także wychowawcy, zobowiązuje do wypełniania misji Uczelni w poczuciu nieustannej i wytrwałej służby społeczeństwu.</p>
<p>Ogólne cele kształcenia oraz możliwość zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów:</p>	<p>Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Historia powinien posiadać wykształcenie humanistyczne i wszechstronną wiedzę w zakresie historii Polski i powszechnej, w tym odnośnie do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - faktografii - wiedzy o procesach historycznych i faktach „długiego trwania” - wyznaczników czasowo-przestrzennych i ujęć komparatystycznych faktów oraz procesów historycznych - analizy tych procesów w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej <p>Ponadto absolwenta obowiązuje znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego</p>

Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy i umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu historii oraz umiejętności wykorzystywania w pracy historyka technologii informatycznych.

Na kierunku historia zajęcia prowadzone są w dwóch blokach: zajęcia w bloku treści podstawowych i kierunkowych oraz równoległe w bloku specjalizacji w dziedzinie nauk historycznych. Każdy student wybiera i studiuje treści nauczania związane ze specjalnością zawodową.

Studia I stopnia na kierunku Historia realizowane są w ramach następujących specjalności:

- nauczycielska
- archiwistyczna
- krajoznawczo-turystyczna
- rekonstrukcja historyczna
- antropologia historyczna
- militarioznawstwo
- regionalistyka
- historia narodów słowiańskich

KWALIFIKACJE OGÓLNE ABSOLWENTA

I. WIEDZA

Wykazuje się znajomością podstawowej terminologii fachowej z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Posiada uporządkowaną tematycznie i chronologicznie wiedzę historyczną odnośnie do głównych zagadnień i procesów politycznych, ustrojowych, administracyjnych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych regionu, Polski i świata. Posiada wiedzę z zakresu metod badawczych i narzędzi warsztatu historyka oraz wiedzę o metodyce nauczania historii. Posiada wiedzę potrzebną do przeprowadzania kategoryzacji, analizy i interpretacji pisanych źródeł historycznych oraz innych wytworów kultury materialnej. Zna główne nurty i kierunki,

tendencje rozwoju w zakresie rozwoju badań historycznych i społecznych, z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć historiografii. Rozumie różnice w ujęciach historiograficznych wynikające z odmiennych stanowisk w pojmowaniu zjawisk historycznych. Ma świadomość specyfiki i znaczenia nauk historycznych w obrębie nauk humanistycznych i społecznych. Rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z naukami pomocniczymi historii, innymi naukami i obszarami nauk oraz docenia i wykorzystuje osiągnięcia tych nauk dla prowadzenia badań historycznych. Ma wiedzę z zakresu kształtowania się mapy politycznej i etnicznej Europy i świata. Zna kolejne etapy procesu integracji europejskiej. Potrafi wskazać współczesne problemy polityczne, społeczne i gospodarcze.

II. UMIEJĘTNOŚCI

Samodzielnie wyszukuje, ocenia, selekcjonuje, gromadzi i wykorzystuje informacje z różnych źródeł wiedzy, niezbędne do poznania procesu historycznego. Potrafi krytycznie analizować i interpretować źródła historyczne, stosując odpowiednie metody badawcze. Poprawnie komunikuje się w mowie i w piśmie z zastosowaniem fachowej terminologii historycznej i społecznej. Potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje, uzupełniać i rozszerzać swoją wiedzę i umiejętności (samodoskonalenie i samokształcenie), przeprowadzać kwerendę i zdobywać wiedzę posługując się bibliografiami, bazami danych itp. Wykorzystuje w praktyce zawodowej wiedzę teoretyczną. Posiada umiejętność korzystania z nowoczesnych technik informacyjnych i zasobów Internetu. Prezentuje wyniki swoich poszukiwań

badawczych w formie ustnej i pisemnej, stosując odpowiedni aparat naukowy, metody badawcze i osiągnięcia historiografii właściwe dla studiowanej specjalności. Wykorzystuje osiągnięcia historiografii dla konstruowania merytorycznych wypowiedzi na konkretny temat. Formułuje samodzielne opinie i wnioski na temat kluczowych zagadnień z zakresu nauk historycznych i związanych z nimi dyscyplin. Identyfikuje i rozwiązuje problemy merytoryczne. Wykazuje umiejętność przeprowadzania analizy porównawczej. Posiada zdolność do syntezy.

III. KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Posiada umiejętność pracy w zespole, przyjmując różne role. Sprawnie organizuje własną pracę, efektywnie planując i zarządzając czasem, krytycznie ocenia efekty swych działań, biorąc za nie odpowiedzialność. Wykazuje się przedsiębiorczością i umiejętnością samokształcenia. Ma świadomość znaczenia ciągłości historycznej (od czasu powstania społeczeństw po dzień dzisiejszy) w kształtowaniu więzi społecznych, co stwarza właściwą perspektywę rozumienia przemian zachodzących we współczesnym świecie. Ma świadomość wagi dziedzictwa kulturowego poddawanego historycznym przemianom, wykazuje dbałość o materialny dorobek pokoleń, dostrzega potrzebę przeprowadzania badań historyczno- archeologicznych. Rozumie wartość zabytków kultury materialnej obecnych w otaczającym nas krajobrazie i upowszechnia wiedzę o potrzebie ich ochrony. Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych i standardów jakości w pracy zawodowej i naukowej. Szanuje odmienne przekonania innych bez względu na ich przynależność narodową etniczną czy religijną. Przeciwstawia się

instrumentalizacji historii, zachowując samodzielność przekonań i akceptując podobne prawa innych. Dostrzega potrzebę popularyzacji wiedzy historycznej w otaczającym go środowisku społecznym. Wykazuje gotowość do podejmowania działań na rzecz interesu publicznego poprzez uczestnictwo w projektach społecznych i edukacyjnych, obywatelskich, kulturowych, oświatowych tworzonych na rzecz społeczności lokalnych. Promuje dziedzictwo historyczne i kulturowe Europy, Polski i swojego regionu. Posiada ogólną wiedzę dotyczącą struktury społecznej i jej miejsca w środowisku lokalnym. Ma wiedzę o uczeniu jako podmiocie swoich działań edukacyjnych i wychowawczych. Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania. Rozumie rolę uroczystości związanych z tradycją narodową dla podtrzymania narodowej tożsamości. Rozumie potrzeby pogłębienia swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka obcego.

Absolwent studiów historycznych pierwszego stopnia jest przygotowany do pracy przede wszystkim w placówkach określonych przez wybraną specjalność zawodową:

1. Absolwenci specjalności nauczycielskiej po ukończeniu studiów II stopnia w szkolnictwie (stopnia podstawowego i ponadpodstawowego).
2. Absolwenci specjalności archiwistycznej w archiwach zakładowych i równorzędnych a także w administracji państwowej i samorządu lokalnego.
3. Absolwenci specjalności krajoznawczo-turystycznej mogą ubiegać się o uprawnienia przewodników terenowych i pilotów wycieczek.
4. Absolwenci specjalności antropologia historyczna będą przygotowani do podjęcia pracy w instytucjach

kultury, jednostkach samorządowych i mediach jako specjaliści do badania zjawisk społeczno-kulturowych.

5. Absolwenci specjalności rekonstrukcja historyczna będą potrafić w profesjonalny sposób i zgodnie ze stanem wiedzy historycznej odpowiedzieć na żywe obecnie zainteresowanie odtwarzaniem rozmaitych wydarzeń historycznych.

6. Absolwenci specjalności militaroznawstwo są teoretycznie i praktycznie kształceni dla kadr Sił Zbrojnych, Narodowych Sił Rezerwy, formacji Policji Państwowej, Straży Miejskich, Straży Gminnych, komórek zarządzania kryzysowego przy organach administracji samorządowej, instytucji muzealnych, instytucji kultury oraz grup rekonstrukcyjnych.

7. Absolwenci specjalności historia narodów słowiańskich znajdą zatrudnienie w instytucjach samorządowych, instytucjach muzealnych, instytucjach nauki, kultury, sztuki oraz instytucjach promujących integrację europejską.

8. Absolwenci specjalności regionalistyka znajdą zatrudnienie w instytucjach takich jak: muzea, ośrodki kultury, instytucje ds. promocji miasta i regionu, instytucje samorządu terytorialnego.

Wszyscy absolwenci są przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia.

<p>Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata):</p>	<p>Oferta studiów I stopnia na kierunku Historia skierowana jest do osób posiadających ogólną wiedzę humanistyczną z zakresu szkoły średniej, mających świadomość znaczenia ciągłości historycznej w kształtowaniu więzi społecznych, co stwarza właściwą perspektywę rozumienia przemian zachodzących we współczesnym świecie, a ponadto do osób potrafiących pracować kreatywnie, w zespole, gotowych do udziału w projektach edukacyjnych w kraju i za granicą.</p> <p><u>Zasady kwalifikacji dla kandydatów z nową maturą:</u></p> <p>Konkurs świadectw</p> <p>Egzamin maturalny 2005 i lata następne wynik egzaminu maturalnego – tzw. „nowa matura”</p> <p>Średnia z trzech przedmiotów (uwzględnia się tylko jeden poziom: podstawowy lub rozszerzony; poziom rozszerzony premiowany jest przelicznikiem x 2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - historia lub inny przedmiot wskazany przez kandydata (WOS, geografia lub inny przedmiot o profilu humanistycznym ew. nauk społecznych) - język polski - język obcy nowożytny <p><u>Zasady kwalifikacji dla kandydatów ze starą maturą:</u></p> <p>Konkurs świadectw</p> <p>Egzamin dojrzałości – dotyczy tzw. „starej matury”</p> <p>Średnia z trzech przedmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historia lub inny przedmiot wskazany przez kandydata (WOS, geografia lub inny przedmiot o profilu humanistycznym ew. nauk społecznych) - język polski - język obcy <p>Kandydat wpisuje najlepszą dla siebie ocenę wybierając z:</p>
---	--

	<p>- świadectwa dojrzałości</p> <p>lub</p> <p>- świadectwa ukończenia szkoły średniej</p> <p>Bez postępowania kwalifikacyjnego są przyjmowani absolwenci z maturą międzynarodową oraz laureaci i uczestnicy szczybla centralnego olimpiad z historii, wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, z filozofii, języka łacińskiego, wiedzy o Prawach Człowieka, losów Polaków na wschodzie oraz wiedzy o Unii Europejskiej.</p>
Tytuł zawodowy uzyskany przez absolwenta:	licencjat
Wymóg ukończenia studiów:	<p>Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, któremu przypisano określoną dla danego poziomu liczbę punktów ECTS, 2) złożenie egzaminu dyplomowego, 3) pozytywna ocena pracy dyplomowej – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych magisterskich, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów.

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Opis efektów uczenia się dla kierunku: Historia
Poziom kształcenia: I stopień - licencjackie
Profil kształcenia: ogólnoakademicki

LP.	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku <i>historia</i> absolwent:	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się (kod składnika opisu)
-----	---	--	---

WIEDZA

1.	K_W01	Wykazuje się znajomością podstawowej terminologii fachowej z zakresu nauk humanistycznych i społecznych.	P6S_WG P6S_WK
2.	K_W02	Posiada uporządkowaną tematycznie i chronologicznie wiedzę historyczną odnośnie do głównych zagadnień i procesów politycznych, ustrojowych, administracyjnych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych regionu, Polski i świata.	P6S_WG P6S_WK
3.	K_W03	Posiada wiedzę z zakresu metod badawczych i narzędzi warsztatu historyka oraz wiedzę o metodyce nauczania historii.	P6S_WG P6S_WK
4.	K_W04	Posiada wiedzę potrzebną do przeprowadzania kategoryzacji, analizy i interpretacji pisanych źródeł historycznych oraz innych wytworów kultury materialnej.	P6S_WG P6S_WK
5.	K_W05	Zna główne nurty i kierunki, tendencje rozwoju w zakresie rozwoju badań historycznych i społecznych, z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć historiografii.	P6S_WG P6S_WK
6.	K_W06	Rozumie różnice w ujęciach historiograficznych wynikające z odmiennych stanowisk w pojmowaniu zjawisk historycznych.	P6S_WG P6S_WK
7.	K_W07	Ma świadomość specyfiki i znaczenia nauk historycznych w obrębie nauk humanistycznych i społecznych.	P6S_WG P6S_WK
8.	K_W08	Rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z naukami pomocniczymi historii, innymi naukami i obszarami nauk oraz docenia i wykorzystuje osiągnięcia tych nauk dla prowadzenia badań historycznych.	P6S_WG P6S_WK

9.	K_W09	Ma wiedzę z zakresu kształtowania się mapy politycznej i etnicznej Europy i świata. Zna kolejne etapy procesu integracji europejskiej. Potrafi wskazać współczesne problemy polityczne, społeczne i gospodarcze.	P6S_WG P6S_WK
10.	K_W10	Potrafi wymienić instytucje kultury i nauki oraz organizacje społeczne propagujące i upowszechniające wiedzę historyczną. Posiada wiadomości w dziedzinie zasad obowiązujących w zakresie ochrony dóbr kultury i środowiska naturalnego. Ma wiedzę na temat współczesnego życia kulturalnego i społecznego.	P6S_WG P6S_WK
11.	K_W11	Czyta ze zrozumieniem prosty tekst w języku obcym związany z tematyką historyczną. Zna podstawowe słownictwo ze studiowanej dziedziny.	P6S_WG P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	K_U01	Samodzielnie wyszukuje, ocenia, selekcjonuje, gromadzi i wykorzystuje informacje z różnych źródeł wiedzy, niezbędne do poznania procesu historycznego.	P6S_UW P6S_UO P6S_UU
2.	K_U02	Potrafi krytycznie analizować i interpretować źródła historyczne, stosując odpowiednie metody badawcze.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
3.	K_U03	Poprawnie komunikuje się w mowie i w piśmie z zastosowaniem fachowej terminologii historycznej i społecznej.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
4.	K_U04	Potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje, uzupełniać i rozszerzać swoją wiedzę i umiejętności (samodoskonalenie i samokształcenie), przeprowadzać kwerendę i zdobywać wiedzę posługując się bibliografiami, bazami danych itp.	P6S_UW P6S_UO P6S_UU
5.	K_U05	Wykorzystuje w praktyce zawodowej wiedzę teoretyczną. Posiada umiejętność korzystania z nowoczesnych technik informacyjnych i zasobów Internetu.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
6.	K_U06	Prezentuje wyniki swoich poszukiwań badawczych w formie ustnej i pisemnej, stosując odpowiedni aparat naukowy, metody badawcze i osiągnięcia historiografii właściwe dla studiowanej specjalności.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
7.	K_U07	Wykorzystuje osiągnięcia historiografii dla konstruowania merytorycznych wypowiedzi na konkretny temat.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU

8.	K_U08	Formułuje samodzielne opinie i wnioski na temat kluczowych zagadnień z zakresu nauk historycznych i związanych z nimi dyscyplin. Identyfikuje i rozwiązuje problemy merytoryczne.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
9.	K_U09	Wykazuje umiejętność przeprowadzania analizy porównawczej. Posiada zdolność do syntezy.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
10.	K_U10	Potrafi porozumiewać się w języku obcym z osobami ze środowiska zawodowego. Prowadzi korespondencję prywatną i służbową.	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

1.	K_K01	Posiada umiejętność pracy w zespole, przyjmując różne role.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
2.	K_K02	Sprawnie organizuje własną pracę, efektywnie planując i zarządzając czasem, krytycznie ocenia efekty swych działań, biorąc za nie odpowiedzialność. Wykazuje się przedsiębiorczością i umiejętnością samokształcenia.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
3.	K_K03	Ma świadomość znaczenia ciągłości historycznej (od czasu powstania społeczeństw po dzień dzisiejszy) w kształtowaniu więzi społecznych, co stwarza właściwą perspektywę rozumienia przemian zachodzących we współczesnym świecie	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
4.	K_K04	Ma świadomość wagi dziedzictwa kulturowego poddawanego historycznym przemianom, wykazuje dbałość o materialny dorobek pokoleń, dostrzega potrzebę przeprowadzania badań historyczno-archeologicznych.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
5.	K_K05	Rozumie wartość zabytków kultury materialnej obecnych w otaczającym nas krajobrazie i upowszechnia wiedzę o potrzebie ich ochrony.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
6.	K_K06	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych i standardów jakości w pracy zawodowej i naukowej.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
7.	K_K07	Szanuje odmienne przekonania innych bez względu na ich przynależność narodową, etniczną czy religijną.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
8.	K_K08	Przeciwstawia się instrumentalizacji historii, zachowując samodzielność przekonań i akceptując podobne prawa innych.	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
9.	K_K09	Dostrzega potrzebę popularyzacji wiedzy historycznej w otaczającym go środowisku społecznym. Wykazuje gotowość do podejmowania działań na rzecz interesu publicznego poprzez	P6S_KK P6S_KO P6S_KR

		uczestnictwo w projektach społecznych i edukacyjnych, obywatelskich, kulturowych, oświatowych tworzonych na rzecz społeczności lokalnych.	
10.	K_K10	Promuje dziedzictwo historyczne i kulturowe Europy, Polski i swojego regionu.	P6S_KO P6S_KR
11.	K_K11	Rozumie potrzeby pogłębienia swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka obcego.	P6S_KO P6S_KR

Objaśnienia:

W kolumnie odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się należy wskazać kody składników opisu efektów uczenia się zgodnie z Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz Rozporządzenia w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018r. (Dz. U. z 2018r., poz. 2218).

Symbol kierunkowego efektu uczenia się:

K_ (przed podkreślnikiem) -kierunkowe efekty kształcenia

_W -kategoria wiedzy

_U -kategoria umiejętności

_K -kategoria kompetencji społecznych

01 02 03 i kolejne -numer efektu kształcenia

Kod składnika opisu:

P6S_, P7S_ - charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji -poziom 6, poziom 7, po podkreślniku:

_WG –zakres i głębokość/ kompletność perspektywy poznawczej i zależności

_WK –kontekst / uwarunkowania, skutki

_UW –wykorzystanie wiedzy/ rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

_UK –komunikowanie się/ odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

_UO –organizacja pracy/ planowanie i praca zespołowa

_UU –uczenie się/ planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

_KK –oceny/ krytyczne podejście

_KO –odpowiedzialność/wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

_KR –rola zawodowa/ niezależność i rozwój etosu

OPIS PROGRAMU STUDIÓW

1. PARAMETRYCZNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Wyszczególnienie	Wielkość parametru wynikająca z programu studiów
Liczba semestrów	6
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	1830
Łączna liczba punktów ECTS, konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie kształcenia	180
Liczba godzin zajęć prowadzonych na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	1830
Wymiar praktyk	czas trwania: 3 tygodnie - praktyka dydaktyczna + 1 tydzień - praktyka psychologiczna na specjalności nauczycielskiej = łącznie 4 tygodnie pozostałe specjalności – 4 tygodnie
	liczba godzin: 60 h + 15 h = 75 h (specjalność nauczycielska) pozostałe specjalności – 120 h
	punkty ECTS: 4
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	176
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – dotyczy kierunków przyporządkowanych do	Nie dotyczy

dyscyplin innych niż nauki humanistyczne lub społeczne	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	65
Łączna liczba punktów ECTS przypisanych do zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim	102

Program studiów na kierunku Historia I stopień studia stacjonarne umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano 65 pkt ECTS.

Przedmioty do wyboru:

Lektorat języka nowożytnego – 10 ECTS

Przedmiot swobodnego wyboru – łącznie 5 pkt ECTS

Przedmiot do wyboru – łącznie 4 pkt ECTS (Student wybiera z dwóch zaproponowanych tematów zajęć z zakresu humanistyki, z dyscypliny historia.

Proseminarium licencjackie – 4 pkt ECTS (w ramach przedmiotu zakres tematyczny do wyboru),

Seminarium licencjackie – łącznie 11 pkt ECTS (w ramach przedmiotu zakres tematyczny do wyboru),

Specjalność do wyboru – łącznie 31 pkt ECTS

Razem: 65 pkt ECTS

2. OPISOWA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

1. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych w trakcie całego cyklu kształcenia:

Weryfikacja indywidualnych efektów uczenia się w obrębie studiów historycznych realizowanych w UJD odbywa się za pośrednictwem przyznawania ocen z:

- Egzaminów
- Zaliczenia wykładów
- Zaliczenia ćwiczeń, w tym seminariów dyplomowych
- Zaliczenia ćwiczeń laboratoryjnych
- Zaliczenia praktyk programowych
- Określenia jakości pracy dyplomowej

Uwaga! Dopuszcza się możliwość włączenia do planu i programu studiów innych przedmiotów, podlegających zaliczeniu bez określenia oceny.

Ustala się następujące oceny oraz ich liczbowe odpowiedniki i oceny w systemie ECTS:

- Oceny pozytywne:

- Bardzo dobry (5,0) – A
- Dobry plus (4,5) – B
- Dobry (4,0) – C
- Dostateczny plus (3,5) – D
- Dostateczny (3,0) – E

- Ocena negatywna:

- Niedostateczny (2,0) – Fx, F

Wymieniona skala ocen odpowiada następującemu stopniowi opanowania wiedzy:

- Bardzo dobry 90–100%
- Dobry plus 79–89%
- Dobry 68–78%
- Dostateczny plus 57–67%
- Dostateczny 46–56%

Ocena uzyskiwana z egzaminu powinna być wynikiem sprawdzianu wykonanego w warunkach kontrolowanej samodzielności.

Specyficzny charakter posiada ocena końcowa otrzymywana przez studenta wraz z dyplomem ukończenia studiów. Metodykę jej ustalania wskazuje Regulamin studiów w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie) § 32.

W związku z dążeniem do precyzyjnego sprawdzenia oczekiwanych efektów uczenia się, w realizowanym na kierunku systemie ocen powinno się unikać binarnej skali ocen (zaliczenia/niezaliczenie), stosować zaś przyjętą wielowartościową skalę ocen.

Formy sprawdzianu egzaminacyjnego mogą być następujące:

- Ustne omówienie zagadnień problemowych
- Pisemne rozwiązania zagadnień problemowych
- Test otwarty
- Test zamknięty wielokrotnego wyboru

Specyficzną formą sprawdzianu egzaminacyjnego jest egzamin licencjacki. Warunki dopuszczenia do tego egzaminu, jego forma oraz procedury organizacyjne precyzuje Regulamin studiów w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Formę sprawdzianu egzaminacyjnego określa prowadzący zajęcia.

Sprawdzian zrealizowany w warunkach kontrolowanej samodzielności, pod nadzorem Koordynatora Przedmiotu jest jedyną podstawą uzyskania oceny pozytywnej z egzaminu. Otrzymanie takiej oceny nie jest możliwe na podstawie oceny zaliczenia z ćwiczeń.

Ocena uzyskiwana z zaliczenia może być wynikiem:

- Sprawdzianów zrealizowanych w warunkach kontrolowanej samodzielności
- Indywidualizowanych prac własnych studentów wykonywanych w warunkach niekontrolowanej samodzielności
- Wykonania zadań praktycznych, przewidzianych w programie zajęć
- Opracowania sprawozdań z przebiegu i wyników wykonania powyższych zadań
- Aktywnego uczestniczenia w zajęciach przez studenta, przy czym warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność w co najmniej 80% zajęć.

2. Zasady i forma odbywania praktyk:

Specjalność nauczycielska:

Zgodnie z przyjętym programem studiów, w oparciu o standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela oraz regulamin praktyk obowiązujący w Uczelni, student zobowiązany jest do odbycia:

a. Praktyki zawodowej ciągłej w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego. Instytucjami, w których student może odbywać niniejszą praktykę są szkoły podstawowe. Praktyka ciągła realizowana jest po zakończeniu zajęć dydaktycznych w semestrze 3, w wymiarze 15 godzin (1 tydzień) - zaliczana jest w semestrze 4.

b. W ramach przygotowania dydaktycznego do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć:

- ćwiczeń metodycznych w szkole (praktyki dydaktycznej śródrocznej) – w wymiarze 30 godzin - praktyka śródroczna odbywa się w ciągu roku akademickiego jako element zajęć z dydaktyki przedmiotowej w semestrze 4 – w szkole podstawowej, przy udziale nauczyciela akademickiego, nauczyciela przedmiotu w szkole oraz grupy studentów;

- praktyki dydaktycznej ciągłej – w wymiarze 60 godzin (3 tygodnie). Praktyka ciągła realizowana jest we wrześniu, po zakończeniu zajęć dydaktycznych w semestrze 4 (wpis zaliczeniowy w semestrze 5) – w szkole podstawowej w oparciu o uczelniane skierowanie na praktykę.

Z ramienia szkoły praktykantami opiekują się wyznaczeni przez dyrektora szkoły nauczyciele. Z ramienia uczelni praktykantami opiekują się wyznaczeni nauczyciele akademicy.

Zgodnie z przyjętym programem studiów oraz w oparciu o regulamin praktyk obowiązujący w Uczelni, student zobowiązany jest do odbycia:

Specjalność archiwistyczna:

Archiwalnej praktyki zawodowej ciągłej w archiwach zakładowych w wymiarze 120 godzin: 60 h (2 tygodnie) po 4 semestrze, wpis zaliczeniowy w semestrze 5, 60 h (2 tygodnie) po semestrze 5, wpis zaliczeniowy w semestrze 6.

Pozostałe specjalności:

Praktyki zawodowej ciągłej w wymiarze 4 tygodni (120 godzin), po zajęciach dydaktycznych semestru czwartego.

Praktyka zawodowa ciągła stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Organizowana jest przez Dział Praktyk Studenckich UJD w Częstochowie w instytucji odpowiedniej do studiowanej specjalności. W celu zaliczenia praktyki student musi dostarczyć opiekunowi praktyk z ramienia Uczelni wypełniony dziennik praktyk oraz opinię wraz z oceną opiekuna praktyk jednostki, w której student odbywał praktykę. Na podstawie przedstawionych dokumentów opiekun praktyk dokonuje wpisu w indeksie studenta.

3. Określenie sposobu współdziałania z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi:

Członkowie Zespołu Kierunkowego ds. Jakości Kształcenia na kierunku Historia współpracują z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, by zgodnie z ich oczekiwaniami i wymogami rynku opracowywać i udoskonalać programy studiów i instrukcje praktyk, co pozytywnie wpływa na proces kształcenia oraz realizację praktyk. Podczas tworzenia programów nowych specjalności także odbywały się konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działalność popularyzatorska pracowników Instytutu Historii polegająca na wygłaszaniu odczytów, prowadzeniu warsztatów i innych akcji w instytucjach użytku publicznego ma charakter promocyjny i propagujący wiedzę historyczną. Przekłada się także na jakość kształcenia, albowiem ze strony interesariuszy instytut otrzymuje fachowe wsparcie (organizacja wystaw, paneli, konferencji). Lista wybranych interesariuszy współpracujących z Instytutem Historii:

Muzeum Lotnictwa w Krakowie

Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie

Archiwum Państwowe w Częstochowie

Archiwum Zakładowe Szpitala Wojewódzkiego na Parkitce

Archiwum Archidiecezjalne im. Walentego Patykiewicza w Częstochowie

Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach

V Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Częstochowie

Instytut Polski i Muzeum im. Gen. W. Sikorskiego

Studium Polski Podziemnej

Instytut Piłsudskiego w Londynie

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego

Towarzystwo Genealogiczne w Częstochowie
Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lublińcu
Akademia Młodych Odkrywców Lublińcu
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Częstochowie
Zamek Lubliniecki
Zespół Szkół w Kłobucku
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Częstochowie
Biblioteka Miejska w Częstochowie
Uniwersytet Trzeciego Wieku UJD
VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Dąbrowskiego w Częstochowie
IV Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza
IX Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida
ZS nr 3 w Częstochowie
Urząd Gminy Sieradz
Urząd Gminy Wielgomłyny
Urząd Gminy Żytno
Urząd Gminy Strzelce Wielkie
Urząd Gminy Łąki Szlacheckie
Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Pawła Tyczyzny w Humaniu
Muzeum Ławry Pieczerskiej w Kijowie
Uniwersytet Sztuk Pięknych w Kijowie
Czarnomorski Uniwersytet im. Piotra Mohyły - Mikołajów
Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Volodymyra Hnatiuka w Tarnopolu
Rówieński Uniwersytet Humanistyczny
Bolyai University, Cluj-Napoca - Rumunia
Czeska Akademia Nauk
Uniwersytet Karola w Pradze
School of Slavonic and East European Studies (SSEES), University College London
Uniwersytet w Sankt Petersburgu
Uniwersytet Eberharda Karola w Tybindze
Uniwersytet Prawny w Grodnie
Muzeum Regionalne w Radomsku
Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Częstochowie
Towarzystwo Przyjaciół Muzeum w Radomsku
Miejski Dom Kultury w Radomsku

4. Określenie sposobu uwzględniania wniosków z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów:

Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów są poddawane pod dyskusję podczas spotkań Zespołu Kierunkowego ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Niektóre kwestie rozpatrywane są także na Radzie Instytutu Historii. Przytoczony niżej raport zawiera pozytywne opinie odnośnie do programów kształcenia na kierunku historia. Wnioski dotyczące umiędzynarodowienia są uwzględniane poprzez uczestniczenie w procesie kształcenia profesorów zagranicznych i studentów zagranicznych. Podczas spotkań z interesariuszami zewnętrznymi członkowie kierunkowego zespołu analizują plany studiów, w tym poszczególnych specjalności, i omawiają możliwości wprowadzenia treści odpowiadających potrzebom rynku pracy. Sugestii dotyczących zwiększenia wymiaru zajęć praktycznych nie można uwzględnić z racji regulacji ustawowych.

Instytutowa analiza raportu z monitorowania karier zawodowych absolwentów rocznika 2015, w odniesieniu do kierunku Historia pozwala wygenerować następujące obserwacje:

1. zaledwie 9 ankiet z 17 wysłanych, więc niska reprezentatywność wyników;
2. praktyki: 56% za zwiększeniem wymiaru praktyk zawodowych (5 z 9 ankietowanych);
3. program kształcenia: w zdecydowanej większości oceniony jako bardzo odpowiedni i odpowiedni. Pojedyncze sugestie zmian tylko w odniesieniu do umiędzynarodowienia programu i możliwości wyboru przedmiotów;
4. sugestia zmiany programu kształcenia (44% tak, 56% nie, raczej nie) w odniesieniu do zwiększenia liczby zajęć praktycznych (4), informatycznych (2), językowych (1) i z zakresu rynku pracy (5) oraz zwiększenia wymiaru ćwiczeń kosztem wykładów (2), a ponadto spotkań z pracodawcami (4);
5. aktywność zawodowa: 11% pracujących.

Postulaty powyższe znajdują odzwierciedlenie w następujących działaniach:

- umiędzynarodowienie zwiększone poprzez ilość profesorów zagranicznych i studentów zagranicznych;
- wymiar praktyk zawodowych jest określony ustawowo;
- postaramy się wprowadzić treści odnośnie rynku pracy do zajęć z „Podstawy komunikacji społecznej i public relations w archiwach” (specjalność archiwistyczna).
- spotkania z potencjalnymi pracodawcami są realizowane przede wszystkim na praktykach zawodowych
- zajęć do wyboru w rzeczywistości jest więcej jak obowiązkowych, gdyż stanowią aż dwa bloki specjalizacyjny i specjalnościowy. W ostatnich trzech latach powiększyliśmy ponadto ofertę specjalności zawodowych z 3 do 8. Sugestia zapewne dotyczy ograniczonego wyboru seminariów, ale to wynika z liczby studentów. Prowadzący seminaria zostali zobowiązani, aby przyjmowali tematy związane tylko z ich kompetencjami, ewentualnie, aby wskazywali nieformalnego kopromotora.

5. Określenie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym:

Program kształcenia jest skorelowany z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego przede wszystkim poprzez wszechstronną współpracę z organami rządowymi i samorządowymi, takimi jak: Kuratorium Oświaty, Regionalny Ośrodek Metodyczny, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Samorządowy Ośrodek Metodyczny, Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miejskiego, Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, Regionalny Ośrodek Kultury, Muzeum Częstochowskie. Postulaty wysuwane podczas spotkań z interesariuszami zewnętrznymi, czyli przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, członkowie kierunkowego zespołu analizują i uwzględniają w planach studiów, w tym poszczególnych specjalności oraz instrukcjach praktyk i omawiają możliwości wprowadzenia treści odpowiadających potrzebom rynku pracy. Zajęcia z zakresu edukacji regionalnej są istotnym elementem programu na każdym poziomie kształcenia i zespalają program studiów z potrzebami regionu, uczulając tym samym studentów na problemy „małej ojczyzny”. Zasadniczą odpowiedzią na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy jest natomiast rozbudowana oferta specjalności zawodowych: nauczycielskiej, archiwistycznej, turystyczno-

krajoznawczej, rekonstruktorskiej, antropologicznej, regionalistycznej, militarioznawczej i słowianoznawczej. Absolwenci kierunku w naturalny sposób zasilają bowiem zarówno instytucje edukacji i kultury, jak i przemysłu (archiwisści) oraz silnej branży turystycznej. Absolwenci IH kończący specjalność archiwistyczną stanowią kadrę wielu archiwów zakładowych i państwowych. Absolwenci specjalności militarioznawstwo będą przygotowani m.in. do pracy w służbach mundurowych.

6. Stopień umiędzynarodowienia:

Instytut Historii prowadzi następujące międzynarodowe programy dydaktyczne:

1. Projekt dydaktyczny „Podwójne dyplomowanie” zrealizowany w Instytucie Historii UJD w ramach studenckiej wymiany zagranicznej z Tarnopolskim Narodowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Wolodymyra Hnatiuka w Tarnopolu; od września 2016 roku do października 2017 roku
2. Projekty dydaktyczne – wykłady „Profesorów wizytujących” zrealizowane w Instytucie Historii UJD; od marca 2016 roku do października 2017 roku z wykładowcami z Uniwersytetu w Kluż – Napoka, Tarnopolskiego Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Wolodymyra Hnatiuka w Tarnopolu, Państwowego Uniwersytetu im. M. Łomonosowa w Moskwie, z Czarnomorskiego Państwowego Uniwersytetu im. Petra Mohyły w Mikołajewie, z Uniwersytetu Łotewskiego w Rydze.
3. Projekty dydaktyczne „Wymiana semestralna” zrealizowane w Instytucie Historii UJD, od października 2016 roku do stycznia 2018 roku z następującymi partnerami zagranicznymi:
  - Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Wolodymyra Hnatiuka w Tarnopolu
  - Państwowy Rówieński Uniwersytet Humanistyczny w Równem
  - Czerkawski Uniwersytet Narodowy w Czerkasach
4. Projekt dydaktyczny ERASMUS + prowadzony w 2019 roku (1 student z Hiszpanii)

Kadra dydaktyczna Instytutu Historii prowadzi szeroką, międzynarodową działalność naukową. Współpracuje z wieloma naukowcami z Europy i Azji. Wykładowcy oraz doktoranci prowadzący zajęcia w ramach praktyk doktorskich wykorzystują w pracy dydaktycznej doświadczenia naukowe zdobyte podczas konferencji, staży naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych. Ośrodki

zagraniczne, z którymi Instytut Historii współpracuje, uwzględnione zostały wyżej, w punkcie 3 (interesariusze zewnętrzni) „Opisowej charakterystyki kierunku studiów”.

7. Sposoby doskonalenia jakości kształcenia:

Opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

a. Sposób weryfikowania efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia na kierunku Historia studia I stopnia:

Procedury weryfikacji efektów uczenia się na kierunku Historia (I stopień):

Procedury opracowywania planów i programów kształcenia oparte są na podstawie art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – przepisy wprowadzające ustawę – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 poz. 1669, z późniejszymi zmianami).

Do ich wdrażania powołany został Zespół Kierunkowy ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, który podlega Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a ten z kolei Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia. Zasadniczym zadaniem Zespołu Kierunkowego ds. Jakości Kształcenia jest monitorowanie procesu jakości kształcenia na kierunku, przygotowywanie analiz i stosownych wniosków oraz przedkładanie ich do realizacji w formie postulatów dla Wydziałowego i Uczelnianego Zespołu ds. jakości Kształcenia.

W praktyce system podejmowania decyzji dotyczących zarządzania jakością kształcenia sprowadza się do:

-sprawdzania zgodności programu kształcenia z ustaleniami przyjętymi na poziomie Instytutu, Wydziału, Uczelni;

-oceniań planu studiów i programów kształcenia pod kątem zgodności ze standardami nauczania, zakładanymi efektami uczenia się określonymi w odrębnych przepisach;

-monitorowania stopnia korelacji treści kształcenia w obrębie jednej grupy zajęć oraz między różnymi grupami zajęć w obszarze całego programu kształcenia;

-inicjowania konkretnych działań w zakresie diagnostyki i prognozyki edukacyjnej;

-wskazywania na potrzebę wprowadzenia na szerszą skalę metod interaktywnych i aktywizujących;

-stałej współpracy z Biurem Praktyk i Karier, celem dostosowywania programów kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy;

-określania roli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz pośredniczenia w procesie stałej współpracy pomiędzy nimi a gremiami odpowiedzialnymi za opracowywanie programów kształcenia.

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się odbywa się przede wszystkim poprzez przygotowanie i przeprowadzenie ewaluacji oraz nadzorowanie procedur hospitacji zajęć dydaktycznych. Wyniki tych działań poddawane są analizie służącej do przedkładania stosownych wniosków i zaleceń na przyszłość. Ponadto stałemu nadzorowi poddawany jest także system akumulacji i transferu punktów ECTS oraz system oceniania studentów pod kątem zasadności przyjętych rygorów. Monitorowaniu podlegają również procedury zmierzające do rzetelności oceniania jakości prac dyplomowych.

Oceną efektów powyższych działań zajmuje się Zespół Kierunkowy ds. Zapewniania Jakości Kształcenia podległy poprzez Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. ZKJK opracowuje arkusz ewaluacji, przygotowuje harmonogram ewaluacji, przeprowadza ewaluację raz w roku akademickim. ZKJK przeprowadza analizę i ocenę wyników ewaluacji. ZKJK opracowuje procedury hospitacji pracowników, przyjmuje harmonogram hospitacji, czuwa nad procedurą wizytacji; analizuje wyniki oraz przedstawia zalecenia pohospitacyjne. Zespół Kierunkowy po każdym semestrze roku akademickiego przeprowadza przegląd sposobów weryfikowania efektów uczenia się uwzględniając zapisy w kartach przedmiotów oraz sprawozdania pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne z realizacji efektów uczenia się i sprawozdania kierowników zakładów/zespołów. Po każdej ocenie zespół przedstawia syntetyczne i szczegółowe wyniki działań Dziekanowi Wydziału oraz WZZJK.

b. Analiza zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk

Analiza zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk I stopnia – specjalność archiwistyczna:

Zakładane efekty kształcenia podczas odbywania praktyk przez studentów zostały w pełni zrealizowane. Studenci odbyli praktykę w archiwach zakładowych. Podczas jej trwania praktycznie poznali pracę archiwalną w zakresie gromadzenia, opracowywania różnego rodzaju dokumentacji aktowej. Odbyta praktyka poszerzyła wiedzę archiwistyczną studentów, umożliwiła jej praktyczne zastosowanie oraz przybliżyła pracę zawodową archiwisty. Przygotowała także do pracy w różnego

rodzaju archiwach. Dała praktyczne podstawy do odbycia praktyk na II stopniu studiów, w archiwach państwowych i samorządowych. Praktyka archiwistyczna dała umiejętności w zakresie organizowania i prowadzenia archiwum zakładowego oraz opracowywania materiałów archiwalnych, zapoznała z podstawami prawnymi postępowania z dokumentacją oraz z rodzajami współczesnej dokumentacji. Pozwoliła na praktyczne zastosowanie zasobu środków językowych umożliwiających realizację zadań zawodowych w zakresie następujących tematów: praca archiwisty, miejsce pracy i kształcenie zawodowe, charakterystyczne dla zawodu archiwisty. Po odbyciu praktyki student posiada umiejętność konstruowania instrukcji kancelaryjnych i archiwalnych oraz postępowania z dokumentacją. Potrafi pracować w grupie i efektywnie się komunikować oraz właściwie organizować pracę w archiwum zakładowym, składnicy akt lub kancelarii tajnej. Posiada umiejętność definiowania i identyfikowania potrzeb w archiwum oraz właściwego wykonywania zadań. Wykonuje zadania zawodowe zgodnie ze standardami jakości zawodu archiwisty. Rozumie i jest otwarty na zmiany oraz uzupełnia i aktualizuje wiedzę oraz podnosi kwalifikacje.

Analiza zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk I stopnia – specjalność nauczycielska:

Efekty kształcenia zakładane dla praktyk dydaktycznych I stopnia zostały w pełni zrealizowane. Podczas praktyk w szkole podstawowej studenci uczestniczyli w obserwacjach oraz samodzielnie prowadzili lekcje historii. Praktyka dydaktyczna dopełniła teoretyczną wiedzę metodyczno-dydaktyczną umożliwiającą realizację zadań stojących przed nauczycielem historii, edukatorem regionalnym i popularyzatorem historii oraz pozwoliła zdobyć doświadczenie niezbędne w pracy zawodowej. Pozwoliła przede wszystkim na praktyczne zastosowanie metodyki oraz teorii dyscyplin niezbędnych dla uprawiania nauczania historii i popularyzacji historii (dydaktyka historii, pedagogika, historia wychowania, wiedza o multimediami i technologii informacyjnej). Praktyka pedagogiczna dała możliwość samodzielnego projektowania działalności zawodowej, pozwoliła na realizację innowacyjnych projektów (programy autorskie) związanych z działalnością dydaktyczno-wychowawczą. Wzmocniła świadomość wagi dydaktyki i popularyzacji historii dla zachowania tożsamości regionalnej, narodowej, promocji narodowego dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju humanistyki.

Analiza zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk I stopnia – specjalność antropologia historyczna:

Praktyka pozwoliła studentom na zapoznanie się ze specyfiką, organizacją, warunkami i metodami pracy jednostki, w której się odbywała. Dała praktyczne umiejętności w zakresie wdrożenia do

pracy w zespole, wykorzystywania wiedzy i rozwijania umiejętności nabytych w czasie studiów, zdobycia praktycznych umiejętności wykonywania zawodowych czynności, doskonalenia przygotowania zawodowego, metodyki planowania i programowania imprez na rzecz rozwoju kultury, partycypacji społecznej, umacniania aktywności społeczeństwa w obszarze kultury i sprzyjania rozwojowi różnych inicjatyw obywatelskich, promocji zasobów dziedzictwa i zasobów kultury. Praktyka dała umiejętności w zakresie rozpowszechniania ofert edukacyjnych na rzecz rozwoju kultury oraz dała możliwość zdobycia doświadczenia w zespołowym oraz samodzielnym wykonywaniu obowiązków zawodowych wynikających z potrzeb danej instytucji. Pozwoliła studentom na określenie własnych możliwości na rynku pracy i promowanie siebie jako potencjalnego pracownika.

Analiza zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk I stopnia – specjalność

krajoznawczo- turystyczna:

Praktyka pozwoliła na praktyczne wykorzystanie usystematyzowanej wiedzy z zakresu geografii historycznej, geografii turystycznej Polski i Europy oraz środowiska geograficzno – przyrodniczego regionu jurajskiego i śląskiego, także wiedzy na temat organizacji, bezpieczeństwa ruchu turystycznego i przemysłu turystycznego w Polsce oraz stosownych przepisów prawa. Pozwoliła także na zastosowanie terminologii stosowanej w organizacji, obsłudze ruchu turystycznego. Dała praktyczne podstawy do samodzielnego zbierania informacji, projektowania przebiegu trasy turystycznej przy uwzględnieniu specyfiki regionalnej. Student po odbyciu praktyk potrafi zorganizować i przeprowadzić kilkudniową wycieczkę po wybranym regionie we współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami obsługi ruchu turystycznego. Praktyka dała także umiejętność sporządzenia wniosku o przyznanie środków na realizację zadania turystycznego. Uczestnicząc podczas praktyk w przygotowaniu projektów imprez turystycznych z uwzględnieniem aspektów prawnych i ekonomicznych student nabył praktyczne przygotowanie w tym zakresie. Po odbyciu praktyk student potrafi także zastosować przepisy prawne podczas tworzenia form indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie świadczenia usług turystycznych. Propaguje właściwe postawy, w tym ideę sprawności fizycznej.

c. Ocena realizacji zakładanych efektów uczenia się

Okresowych przeglądów i doskonalenia programów kształcenia dokonuje Zespół Kierunkowy ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku Historia .

Zespół opracowuje także procedury dotyczące podnoszenia efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, doskonalą oraz koryguje politykę zapewnienia jakości kształcenia.

W związku z powyższym:

- określa cele i metody zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia,
- opiniuje programy kształcenia pod kątem ich zgodności z obowiązującymi aktami prawnymi oraz oczekiwaniami rynku pracy i wnioskami wynikającymi z procesu monitorowania karier zawodowych absolwentów,
- analizuje i weryfikuje zakładane efekty uczenia się,
- opracowuje procedury i harmonogram hospitacji zajęć pracowników,
- wdraża procedury oceny zajęć i nauczycieli akademickich przez studentów i doktorantów, zestawiając i analizując ich wyniki po każdym cyklu kształcenia,
- nadzoruje realizację systemu akumulacji i transferu punktów ECTS,
- monitoruje rzetelność oceniania studentów i doktorantów w jednostce,
- monitoruje procedury zmierzające do podnoszenia jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania.

Wyniki swoich działań przedkłada Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (WZOJK). Raz w roku akademickim dokonuje kompleksowej oceny efektów uczenia się, prezentując jej wyniki Dziekanowi oraz Prorektorowi ds. Studenckich.

d. Analiza warunków i trybu rekrutacji na studia

W każdym roku akademickim dokonywana jest analiza warunków i trybu rekrutacji na studia I stopnia, kierunek Historia i wprowadzane są zmiany wynikające z bieżących regulacji.

e. Zbieranie i wykorzystywanie opinii pracodawców do tworzenia i doskonalenia programów kształcenia

Członkowie Zespołu Kierunkowego ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na kierunku Historia współpracują z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, by zgodnie z ich oczekiwaniami i wymogami rynku opracowywać i udoskonalać programy kształcenia i instrukcje praktyk, co pozytywnie wpływa na proces kształcenia oraz realizację praktyk. Podczas tworzenia programów specjalności na kierunku Historia odbywały się konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działalność popularyzatorska pracowników Instytutu Historii polegająca na wygłaszaniu odczytów, prowadzeniu warsztatów i innych akcji w instytucjach użytku publicznego ma charakter promocyjny i propagujący wiedzę historyczną. Przekłada się także na jakość kształcenia, albowiem ze strony interesariuszy instytut otrzymuje fachowe wsparcie (organizacja wystaw, paneli, konferencji).

Lista interesariuszy zewnętrznych (pracodawców), z którymi współpracuje Instytut Historii ujęta jest w punkcie 3. Sposoby współdziałania z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

- f.** W celu zapewnienia wysokiego poziomu kadry dydaktycznej pracownicy Instytutu Historii uczestniczą w kursach i szkoleniach, w tym kursie kształcenia na odległość (e-learning), warsztatach „Dobrych Praktyk”, tutoringu rozwojowego. Jedno zebranie naukowe w roku akademickim każdego Zakładu poświęcone jest sprawom dydaktycznym, a zwłaszcza systemowi zapewnienia jakości kształcenia. Kwestie podnoszenia poziomu kadry dydaktycznej omawiane są na spotkaniach Kierunkowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, który wytycza kierunki działania w tym zakresie.
- g.** Dane dotyczące oceny nauczycieli akademickich Instytutu Historii (oceny poszczególnych nauczycieli i komentarze oraz łączną ocenę instytutową otrzymuje od Dziekana WFH ds. Studenckich Dyrektor Instytutu Historii. Ogólne wnioski płynące z oceny prezentowane i omawiane są na Radzie Instytutu Historii. Każdy Pracownik zobowiązany jest do zapoznania się z oceną w systemie USOS i potwierdzenia tego faktu podpisem. W przypadku słabszych ocen i negatywnych komentarzy Dyrektor Instytutu przeprowadza indywidualną rozmowę z nauczycielem, podczas której wypracowywana jest strategia działań mających na celu poprawę wyniku ewaluacji.
- h.** Dyrekcja oraz pracownicy Instytutu Historii prowadzą podczas procesu kształcenia działania mające na celu zapobiegania plagiatom. Jako pierwsi kwestię tę nadzorują promotorzy prac dyplomowych oraz wykładowcy zalecający pisanie prac kontrolnych, którzy dbają o samodzielność w realizacji pracy i twórczą postawę studentów. W razie stwierdzenia przez promotora lub recenzenta naruszenia praw autorskich student zobowiązany jest do złożenia nowej wersji pracy. Wykładowcy prowadzący prace dyplomowe zobowiązani są do zapoznania autorów prac dyplomowych z informacjami dotyczącymi ukończenia pracy dyplomowej i ich elektronicznego archiwizowania z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD). Studenci są pouczeni o konieczności weryfikacji pracy w systemie antyplagiatowym.
- i.** Dyrekcja Instytutu Historii organizuje spotkania z koordynatorami poszczególnych specjalności w celu zapoznania studentów stojących przed wyborem ze specyfiką specjalności.
- j.** Instytut Historii, w celu zapewnienia jakości kształcenia, dba o odpowiednią infrastrukturę.

Siedzibą Instytutu Historii jest gmach UJD w Częstochowie przy ul. Armii Krajowej 36 a. Pomieszczenia Instytutu usytuowane są na dwóch kondygnacjach (parter i I piętro). Łącznie jest to 16 pomieszczeń, w tym potrzebom dydaktycznym służy 8 sal. Na piętrze zajmowanym przez Instytut Historii znajduje się także pracownia komputerowa (sala 117) na 12 stanowisk.

Na wyposażeniu Instytutu Historii znajduje się m.in.:

- komputerów – 19
- kserokopiarek – 2
- rzutnik – 1
- projektor – 2
- drukarek – 10
- skaner – 1
- zestaw interaktywny z projektorem – 1
- magnetowid – 1 oraz TV – 1

k. Instytut Historii, w celu zapewnienia jakości kształcenia, umożliwi korzystanie z zasobów bibliotecznych oraz z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Funkcję biblioteki instytutowej spełnia, mająca siedzibę w tym samym budynku, Biblioteka Główna połączona łącznikiem z budynkiem Instytutu Historii. Zbiory Biblioteki Głównej w zakresie wielu dyscyplin historycznych są dostateczne do podejmowania badań historycznych na miejscu. Jest to możliwe dzięki prowadzeniu polityki gromadzenia zbioru historycznego, w tym przede wszystkim pozyskiwania publikacji źródeł historycznych. Droga zakupów antykwarycznych oraz dzięki uzyskaniu darów dubletów wydawnictw z bibliotek naukowych oraz od osób prywatnych znacznie wzbogacono zbiory. W tym zakresie należy przede wszystkim wymienić dar Biblioteki Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, mikrofilmy rękopisów pozyskane z Bibliotheque Municipal w Nancy, kserokopie dokumentów Inspektoratu ZWZ/AK w Częstochowie, uzyskane od miejscowego Archiwum Państwowego. Ponadto pracownicy naukowcy oraz studenci mogą korzystać z bogatych zbiorów miejscowych placówek, w tym Biblioteki Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej, posiadającej około 50 tys. woluminów, zbiorów czasopism krajowych i zagranicznych obejmujący 400 tytułów. Zbiory te są skatalogowane i skomputeryzowane. Inna placówka – Archiwum Diecezjalne w Częstochowie posiada w swoich zbiorach około 10 tys. jednostek archiwalnych (opublikowane inwentarze łacińskich ksiąg metrykalnych, inwentarz ksiąg konsystorskich i dziekańskich). Dostępne dla badaczy są też przebogate zbiory Archiwum Paulinów na Jasnej Górze. Z kolei Archiwum Państwowe w Częstochowie ma w swoich zasobach blisko 400 zespołów archiwalnych obejmujących historię miasta i regionu od połowy XVII wieku.

Instytut Historii posiada we własnych zbiorach, rozdzielonych na poszczególne zakłady, podręczne księgozbiory, materiały kartograficzne, dyplomatyczne itp.

W budynku Wydziału Filologiczno-Historycznego przy al. Armii Krajowej 36 a dostępna jest sieć WiFi. Biblioteka Główna UJD zapewnia odpowiednie narzędzia do korzystania z zasobów internetowych, w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Załączniki:

- plan studiów,
- karty przedmiotów (sylabusy).

Program studiów ustalony Uchwałą Senatu nr 201/2019 z dnia 25 września 2019r. zmieniony Uchwałą Senatu nr 282/2019 z dnia 18 grudnia 2019r.